

Türkiye’de Medya ile Siyaset İlişkisi

İçeriği Yazan: [Mehmet ÇAĞIRICI](#) [1] Zaman: Cum, 15/03/2013 - 13:58

Yazar Bloğuna Ekle: Yazarlar Bloğunda Görünmesin

Günümüz dünyası; bilgi, iletişim ve ulaşım alanlarında olağanüstü büyük devrimler yaşamaktadır. İnsanların; her alanda her türlü bilgiye ve habere ulaşmaları, artık çok kolay olduğu kadar olağanüstü hızlanmıştır!

Yaşamın her alanında çeşitli ve zengin bilgi ve enformasyona; yüzlerce TV kanalları, akıllı cep telefonları, bilgi sayarlar, internet, sosyal medya vs. üzerinden erişim artık yaşantımızın ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir.

Ulaşımında ise; hava yollarında modern uçak teknolojisi, deniz yollarında hızlı, modern, devasa gemi taşımacılığı, karada ise hızlı trenler, modern otobüsler ve otomobiller vs. ulaştıkları hız ve konforla adeta dünyamızı ve ülkeleri mekânda küçültmekte, zamanda insanları, emtiayı ve eşyaları hızla bir yerden diğerine yoğun bir biçimde taşımaktadırlar.

Her nesnel toplumsal gelişme gibi; bilgi, iletişim ve ulaşım alanındaki bu gelişmenin de toplumsal yaşamda insanlar üzerinde **hem olumlu ve hem de olumsuz** etkileri olduğu bir gerçektir.

Bütün bu teknolojik gelişmelerin, insanların toplumsal ve bireysel yaşamlarını daha da **kolaylaştırdığı** tartışılmaz bir gerçektir! Örneğin emtia taşımacılığındaki hız günümüzde o eski “turfanda meyveciliği” yok etmiş; insanlar artık karakışta kiraz veya karpuz, yaz ortasında da portakal yiyebilir hale gelmişlerdir. Artık öğle yemeğini Paris’te yiyen birisi akşam yemeğini de İstanbul’da boğazda balık restoranda yiyebilmektedir.

Günümüzde iletişim, bilgi ve haber yayınlarında kullanılan modern medya araçları; insanların günlük yaşamını, duygu ve düşüncelerini doğrudan etkilemektedir. TV programları, internet, sosyal medya vs. artık çoğumuzun en büyük eğlence ve hatta sosyal ilişki araçları haline gelmişlerdir.

Çağımızda modern **medya** artık; toplumsal bilincin, kültürün ve kamuoyu oluşturmanın, dolayısı ile **siyaset ve ideolojinin de vazgeçilmez unsurudur**. Toplumda **medyaya egemen olan taraf**, kendi çıkarlarını temsil eden siyaseti topluma kabul ettirmede, toplumu yönlendirmede de **en büyük avantaja** sahip olan taraf olmaktadır.

Günümüzün toplumları genellikle; farklı, hatta çelişkili çıkarları olan sınıflardan oluşan kapitalizmden oluşmaktadır. Çağdaş dünyamızda emperyalist-kapitalist sistemin yanında sosyalist ve antiemperyalist bağımsızlıkçı ulusal devletler de yer almaktadır.

Türkiye, tarihin ilk antiemperyalist kurtuluş mücadelesini vererek doğan bir ulus devlet olarak kurulmuştur. Ancak büyük ve tarihi önderimiz M. Kemal Atatürk’ün ölümünden itibaren zamanla yeniden emperyalist-kapitalist sistemin içinde yer almış; NATO, Avrupa Birliği Üyelik Takıntısı, “Sıcak Para”, “Dış Borç”, AKP iktidarı vs. gibi ekonomik, siyasi ve askeri unsurlar üzerinden **emperyalizme bağımlı** kapitalist bir çevre ülkesi haline dönüşmüştür.

Emperyalizme bağımlı kapitalist Türkiye’de sınıf mücadelesi **iki cephede** cereyan etmektedir.

AKP iktidarının öncülüğünde; **iç cephe**de, holdingci büyük sermaye ile birlikte, tam cepheden **neoliberal özelleştirmeler**le emekçilerin sosyal hakları gasp edilirken; **milli (ulusal) cephe**de ise emperyalizm ve işbirlikçileri BOP dâhilinde Türk ulusunu bölmeye, ulusal kimliğini silmeye, ulusal kardeşliği ve duygudaşlığı tahrip etmeye çalışıyorlar.

Ülkemizdeki sınıf mücadelesinin her iki cephesinde de **modern medya olağanüstü büyük bir rol** oynamaktadır. Özellikle 2007 yılından beri her gün yerli-yabancı holdingci büyük sermayenin kontrolündeki **medyada**, “Kürt Sorunu” başlıklı tartışmalarda Kürt kökenli Türk yurttaşlarımızı **“demokratikleşme” palavralarıyla** Türk ulusuna karşı kışkırtmaya, onları Türk ulusundan ayırttırmaya çalışılmaktadır. Emperyalist politikaların, büyük sermaye çıkarlarının ve AKP siyasetinin **borazanı** haline gelmiş olan aynı medyada; her gün, fakiri daha çok fakir, zengini daha çok zengin yapan liberal ekonomiye methiyeler düzülmekte; emekçilerin, halkın hiçbir ana sorunu ele alınmamaktadır.

Örneğin son zamanlarda TV kanallarının büyük çoğunluğu; **ulusal varlığımızı tehdit** eden AKP ile PKK arasında yapılan gerici-bölücü koalisyonunu halkımıza şirin göstermek için, “Kürt Sorunu”(!), “İmralı Süreci”, “Barış” gibi süslü başlıklar altında tartışmalar düzenlemekte veya haberler yayılmaktadır. Siyasi konularla ilgilenmeyenler veya ilgilenmesi istenmeyenler için ise; ABD TV stüdyolarında dünya çapında hazırlanan “Bu gün ne giyebilirim?”, “Bu gün ne pişirelim?” vs. gibi yarışma programlarla özellikle gençlerimiz, ülkemizde olup bitenlerden habersiz bırakılmak maksadıyla oyalanmaktadırlar.

Çağdaş iletişim teknolojinin getirdiği hızlı bir bilgi trafiği, yurdun ve dünyanın dört bir köşesinden her an, her saat yurttaşlara ulaşan haberler ve bilgiler, zaten zaman zaman insanları şaşkına çevirebilmekte; çoğu kez insanlar neler olup bittiğini daha henüz tam algılayamadan, olaylar kendi mecralarında hızlı bir süreçle ilerlemektedir.

Bir başka ifade ile son derece hızlı çalışan ve yaygın olan modern bilgi ve iletişim araçları; topluma egemen olan güçlerin kontrolünde oldukları için, **halk**; kendi çıkarlarına aykırı bir biçimde, rahatlıkla ve henüz ne olup bittiğini anlamadan **kandırılabilir**dir. Egemen çevreler; kendi çıkarlarını savunan politikaları, halka kabul ettirmekte modern medyayı ustalıkla kullanmakta, onları istedikleri gibi manipüle edebilmekteler.

Kısaca; toplumsal yaşamda, kamuoyunda yoğun bir **bilgi ve haber kirliliği** ile karşı karşıyayız. Bütün bu bilgi ve haber kirliliği ister istemez halkta **kafa ve kavram karışıklığına neden** olmaktadır.

Elbette halkın kafasını karıştıran modern medyanın bizatihi kendisi değil, **bilgi ve haber kirliliğini bilinçli olarak yaratan**, bu modern teknolojiyi kasıtlı olarak **halkı aldatmaya yönelik** bir biçimde kullanan egemen güçlerin bizzat kendileridir.

Çünkü sonuçta bilgi, iletişim ve ulaşım gibi devrimsel gelişmenin cereyan ettiği ögeler sadece toplumsal yaşamın birer modern **araçlarıdır**.

Demokratik çağdaş bir toplumda, halk açısından **medya** dâhil toplumsal her aracın değeri; **her zaman** halkın ve toplumun sorunlarının çözümüne katkısıyla, dolayısı ile toplumun **gelişim ve ilerlemesinin** ideolojik ve siyasi **amaçları** ve **ülkülerini yayması ve gerçekleştirilmesiyle ölçülür**.

Eğer modern medya; halkın genel çıkarlarına ve ülkülerine değil de, yani **kamu çıkarına** değil de toplumdaki özel çıkarları olan azınlık grupların çıkarlarına, hele de emperyalizme bağımlı Türkiye gibi ülkelerde, dünyaya tam egemen olmak isteyen emperyalist güçlerin mafya tarzı çıkarına kullanılırsa, işte o zaman bu medyanın yaydığı **bilgi ve haber kirliliği** kaçınılmaz olur.

Çünkü halkın çıkarına olan bir gerçek, egemen güçlerin egoist çıkarına ters düşünce; aynı zamanda **modern medyanın bizzat sahipleri** olan bu güçler, kendi medyalarında ister istemez halka **yalan** söylemek zorunda kalacaktır!

İlkesel olarak her araç aslında bir amacın gerçekleştirilmesi için kullanılır. Bu bağlamda araç ile amaç arasındaki ilişkide belirleyici olan taraf amaçtır. Örneğin bıçak bir araçtır. Niyete, yani amaca bağlı olarak bıçakla mutfakta faydalı işler de yapılabilir, bir cinayet de işlenebilir. Aynı şekilde yine niyete bağlı olarak bilgi ve haber yayan medya ile insanlar kandırılıp aldatılabilir veya doğru haber ve bilgilerle onlar, yeni bir duruma hazırlanabilir. Yani yalan-yanlış bilgilendirilmelerle; insanlar, gelişen yeni olay veya durum karşısında **yanlış yönlendirilir**; doğru-dürüst habercilikte ki amaç ise tam tersine, insanların gelişen olaylara karşı kendi çıkarlarına uygun bir biçimde hazırlanmalarına yardımcı olunur. Ancak buna karar veren; son tahlilde **medyanın** izleyicileri değil, **sahipleridir**.

Bu durumda bilgi, iletişim ve ulaşım alanlarında yaşadığımız bu hızlı gelişimde önemli olan, bu teknolojik gelişimin araç olarak kendisi değil, bu teknolojinin kimin elinde olduğu, bu teknolojiyi toplumda ağırlıklı olarak kimlerin ve de hangi amaçla kullandıklarıdır!

Örnekle konumuzu somutlaştırırsak; zamanımızın görsel veya yazılı medya organları, TV kanalları, büyük gazete ve dergileri, internet portalları vs. daha çok yerli yabancı büyük holdingci sermaye gruplarının ellerindedir. Türkiye’de yazılı ve görsel basında; Doğan grubu, Bilgin grubu, Ciner grubu, Demirören Grubu vs. gibi büyük holdinglerin, CNN, NTV, SKY vs. gibi Amerikan ve İngiliz medya ortaklarıyla birlikte tekelleri bir egemenlik oluşturduğunu artık bilmeyen yoktur!

Türkiye’de basın veya medya sektörünün siyaset açısından çok önemli bir başka **özelliliği** daha vardır. O da basına egemen olan yerli-yabancı holdinglerin **sadece basın yayın sektöründe aktif olmamaları**, aynı zamanda da, adı üstünde bir holding olarak ekonominin sanayi, ticaret, bankacılık, ulaşım vs. gibi **diğer alanlarında da** ticari faaliyette bulunmalarıdır.

Bu durum ise onları, yani medya holdinglerini; siyasete, daha doğrusu egemen siyasete, çok daha açık ifade edersek iktidara bağımlı yapmaktadır. Çünkü ekonominin her alanında onların ekonomik çıkarları vardır. Her alanda çıkar takibi ise egemen siyasete yani iktidara olan ilgiyi ister istemez artırır.

Türkiye’de devlet, dolayısı ile siyasi iktidar; yasa ve yönetmenlik üzerinden ekonominin hem en önemli düzenleyicisidir; hem de ulusal sermayenin ve gelirin **dağılımında ve paylaşımında** en büyük aktörlerinden biridir. Holdingler açısından iktidara yakın olmak, özellikle **kamu ihalelerinin** paylaşımında aslan payını almakla bitmez; ayrıca sermaye lehine, emekçiler aleyhine yasal düzenlemeler de onların çıkarına olan konulardır. Bu açıdan, kamuoyunun ve halkın düşüncelerinin modern medya tarafından yönlendirilmesi de büyük rol oynamaktadır.

Ülkemizde üç dönem iktidarda olan AKP, medyanın yukarıda anlatmaya çalıştığımız ideolojik ve siyasi etkisini çok iyi bilmektedir. Onun için AKP; ilk iktidar döneminde (2002-2007) Atatürkçü Milliyetçilik üzerine inşa edilmiş olan laik, demokratik ve sosyal hukuk Türkiye Cumhuriyeti devletini bir **karşı devrimle** yıkıp; yerine, emperyalistlerin planlarına uygun olan **“İlimli İslam”** ideolojisine dayalı, **bölünmeye** hazır, **diktacı** yeni bir rejim inşa etmek için **medya egemenliğine** öncelik vermiştir.

AKP; birçok TV kanallarını, gazete ve dergileri, iktidarın kendisine verdiği gücü kötüye kullanarak, ya yolsuzlukla, ya rüşvetle, ya baskıyla, ya da şantajla vs. kısaca, her türlü yolu ve yöntemi kullanarak kendi yandaşlarının ve ideolojisinin kontrolüne aktarmıştır. Boyun eğmeyen basına olmadık baskı uygulanmıştır. Halen AKP’nin Silivri zindanlarında bile yüze yakın gazeteci tutuklu olduğu gibi, onlarca dürüst ve samimi tarafsız gazeteci ise AKP’nin baskısıyla ya işinden atılmış veya artık iş bulamaz hale gelmişlerdir.

Gerçek demokratik bir ülkede siyasi iktidarı; **muhalefet, bağımsız yargı** ve nihayet **bağımsız medya denetler**! AKP, her üç demokratik denetim merkezlerini de kendi kontrolüne geçirmiştir. AKP, artık “Köpeksiz köyde değneksiz geze bilmektedir.” Bunun adı demokrasi değil, örtülü faşizmdir.

Öte yandan; AKP iktidarında ülkemizdeki basının büyük bir bölümünün bağımsızlığını yitirerek iktidarın borazanı haline gelmesiyle **muhalefet** ise artık, modern medya üzerindeki etkisini büyük ölçüde kaybetmiştir.

Bu durumda halka sesini duyurmak için muhalefete kalan **tek yol, klasik mücadele araçlarıdır**. Başka bir ifadeyle; muhalefet, artık örgütlü olarak halkın çalıştığı ve yaşadığı yerlere giderek bire bir, yüz yüze halka kendi politikasını anlatmak durumundadır. İş yerleri, caddeler, sokaklar ve meydanlar muhalif politikacılarını beklemektedir. Yani muhalefet; artık halka TV, Gazete vs. modern araçlar üzerinden sesini yeterince duyuramadığından, bizzat halkın ayağına gitmek, ev ev, sokak sokak dolaşarak, onları bilgilendirmek ve aydınlatmak zorundadır. Medyanın büyük ölçüde mali ve siyasi olarak egemenlerin elinde olduğu bu koşullarda, gerçek demokratik muhalefet; eğer gerçekten muhalefet yapmak istiyorsa, sık sık gösteri, yürüyüş, miting vs. gibi **klasik mücadele araçlarına** başvurmak zorundadır.

Sonuç olarak; ülkemizde bir **kamu** hizmeti yapan, daha doğrusu yapması gereken modern medyanın da **demokratik kamu denetiminde olması** gerçek demokrasinin bir gereğidir!

Bu açıdan medya konusunda demokratların, ulusalcıların **asgari talebi**; yasal düzenlemelerle, medya sektöründe olan sermayenin faaliyetlerinin mutlaka **sadece ve sadece basın yayın sektörüyle sınırlandırılması** şarttır!

Emperyalistlerin ve yerli işbirlikçilerinin, modern medya üzerinden bilgi kirliliği, kafa ve kavram kargaşası yaratarak halkı manipüle etmesi ancak bu biçimde önlenabilir!

Türk basını ancak bu önlemlerle yerli-yabancı holdingci sermayenin esaretinden kurtulur!

Demokrasinin en temel unsurlarından birisinin de **özgür basın** olduğu asla unutulmamalıdır!

Mehmet ÇAĞIRICI

mehmet.cagirici@politikadergisi.com [2]

Yorumlar

- [Analiz](#) [3]
- [Medya](#) [4]
- [İç Siyasa](#) [5]

Kaynak URL (08/05/2024 - 22:29 tarihinde yazdırıldı):

<http://politikadergisi.com/makale/turkiye%E2%80%99de-medya-ile-siyaset-iliskisi>

Bağlantılar:

- [1] <http://politikadergisi.com/pd-uye/mehmet-cagirici>
[2] <mailto:mehmet.cagirici@politikadergisi.com>
[3] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/analiz>
[4] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/medya>
[5] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>